



Zero Waste aneb jak lépe nakládat s odpady v Praze

Praha – 17. května 2022

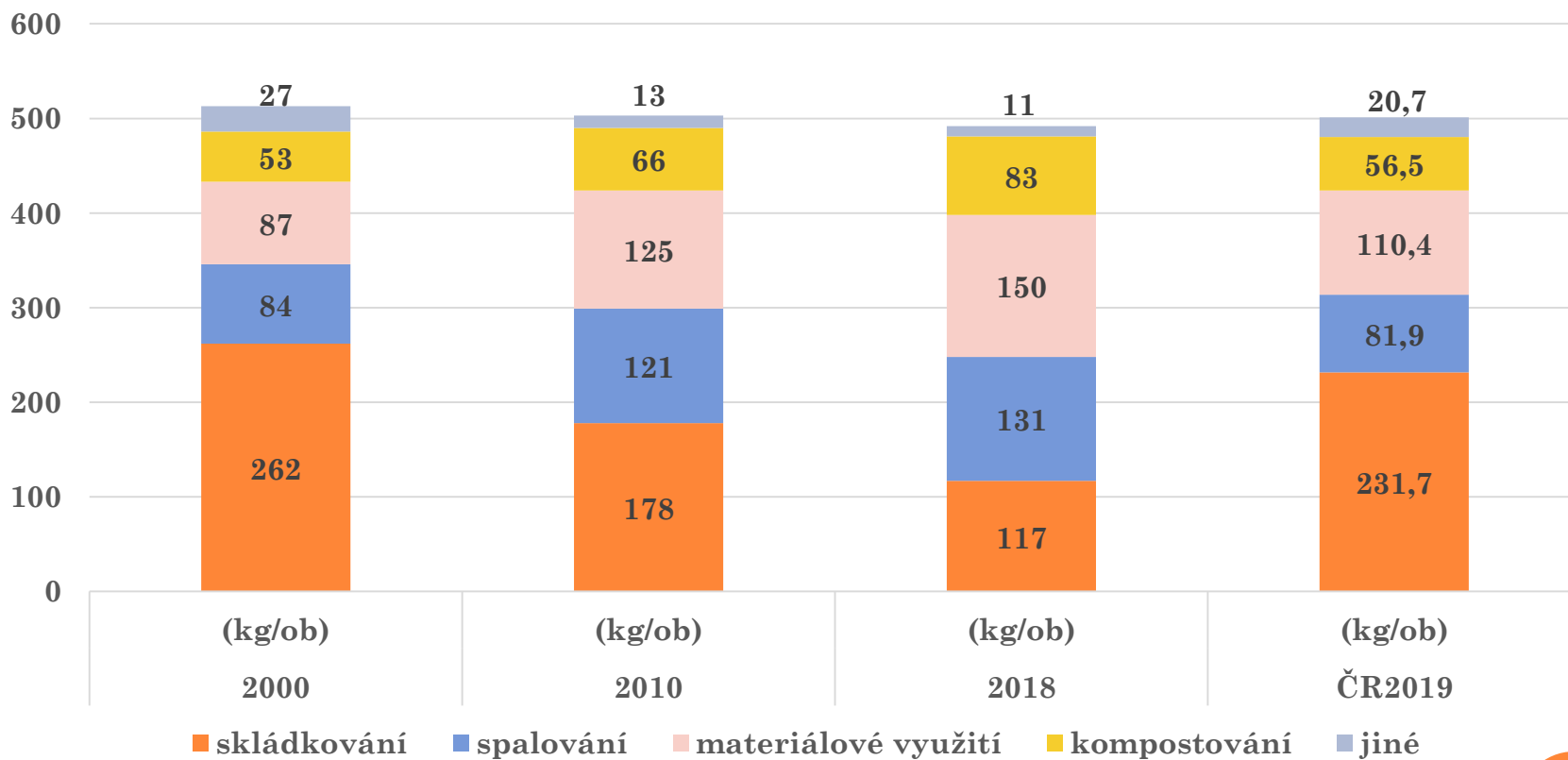
Milan Havel, Tereza Kovalčíková

<http://www.arnika.org/odpady>



POROVNÁNÍ NAKLÁDÁNÍ S KOMUNÁLNÍMI ODPADY V ČR A EU

Nakládání s komunálními odpady v EU a ČR



ČR v součtu skládkuje a spaluje o 65 kg/ob/rok více než je průměr EU

Zdroj dat EU: Eurostat

Zdroj dat ČR: ČSÚ

NAKLÁDÁNÍ S KOMUNÁLNÍMI ODPADY PŘÍKLAD ZE SEVERNÍ ITÁLIE



Region 550 000 obyvatel v severní Itálii (51 měst, provincie Treviso).

Politické rozhodnutí minimalizovat produkci zbytkových odpadů, nestavět spalovnu (ekonomika), minimalizovat skládkování (žp).

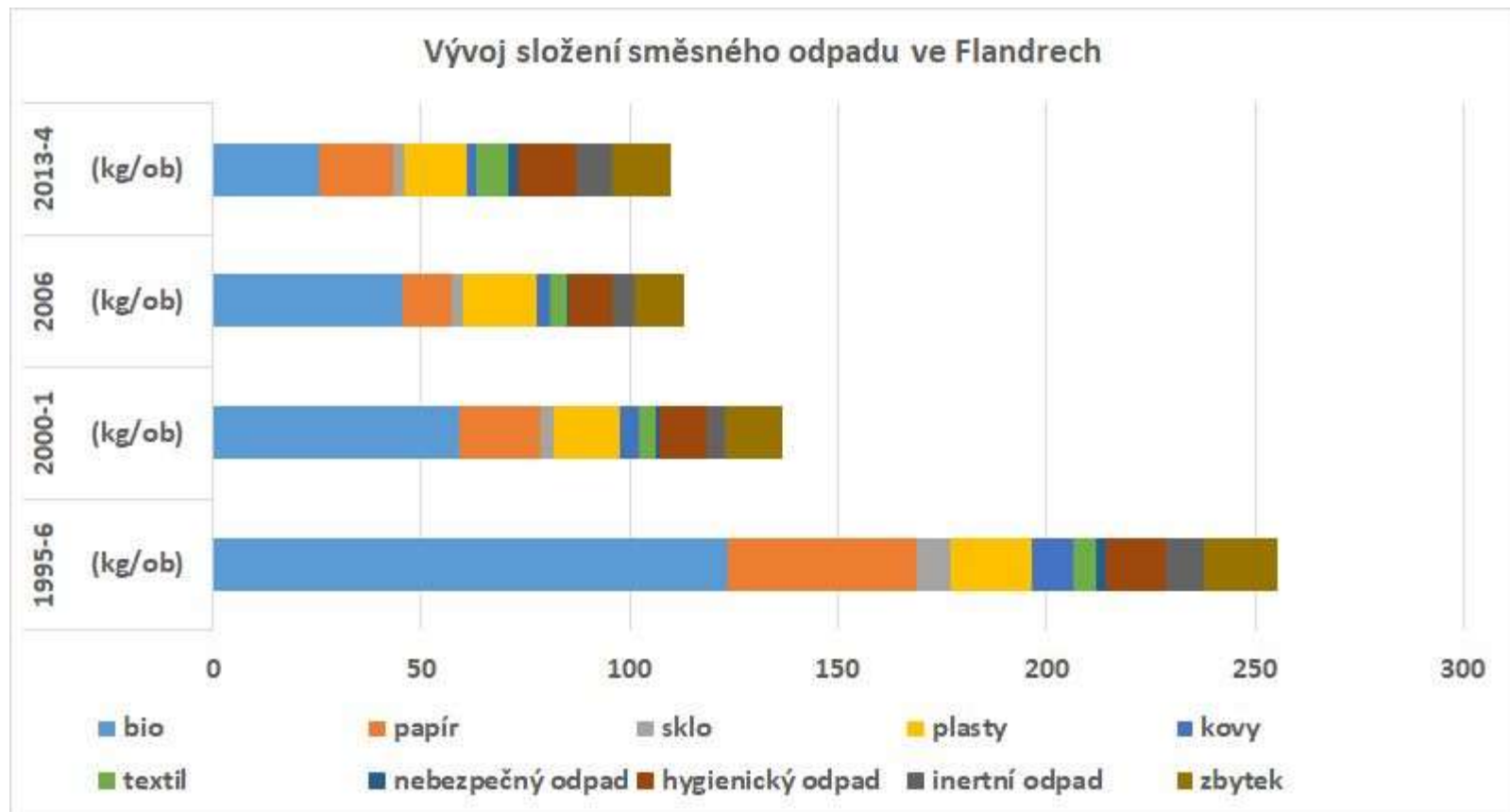
Velká osvěta – stovky akcí za rok.

Specifikum – třídění mokrých kuchyňských odpadů, které se kompostují.

<https://arnika.org/novinky/jak-funguje-zero-waste-priklad-spolecnosti-contarina>



NAKLÁDÁNÍ S KOMUNÁLNÍMI ODPADY PŘÍKLAD FLANDRY



Více: https://arnika.org/soubory/dokumenty/odpady/pro_mesta_a-obce/Flandry_vyvoj_odpadoveho_hospodarstvi.pdf



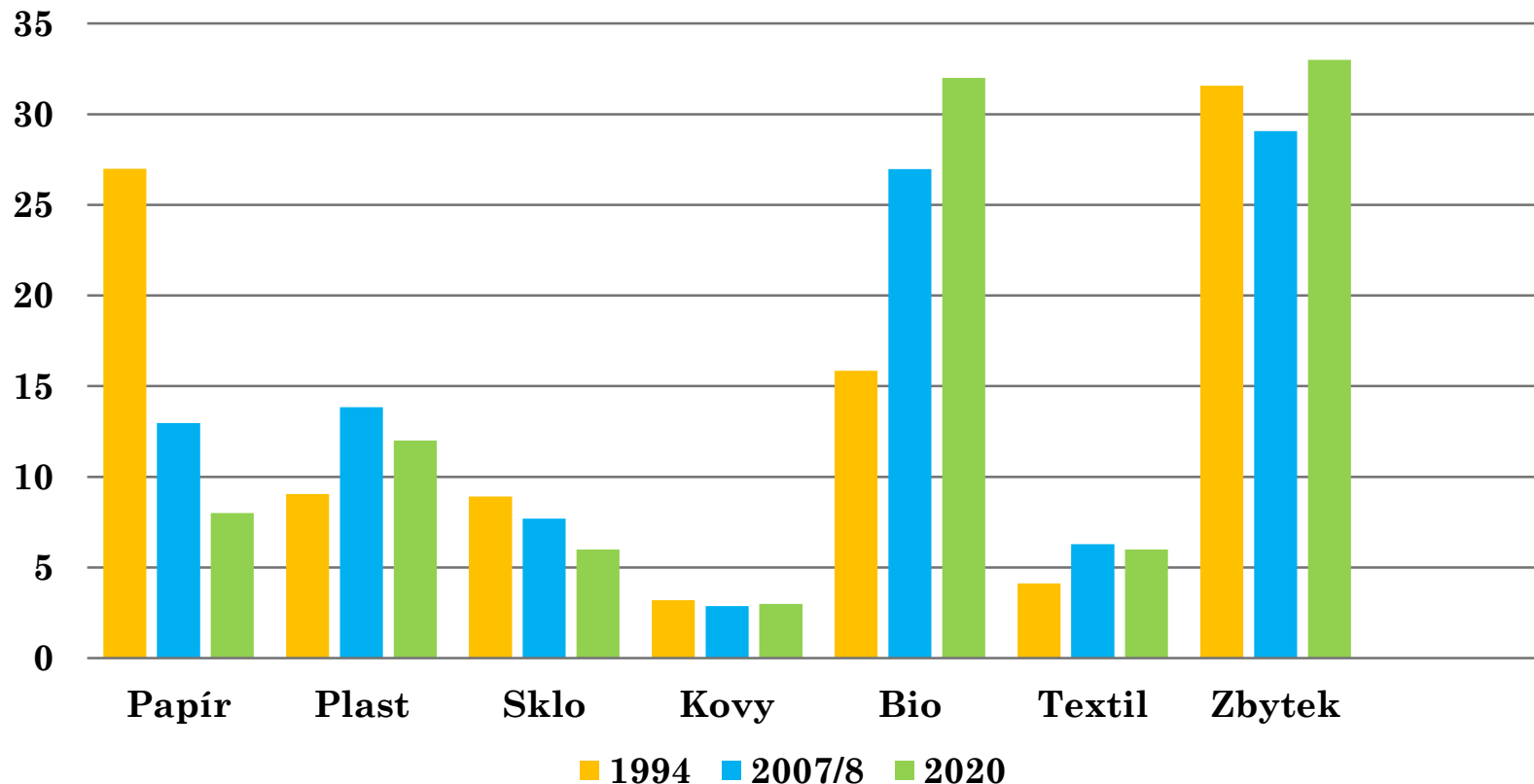
ODPADY Z DOMÁCNOSTÍ - PRAHA

- Domácnosti v Praze produkují přibližně 340 kg odpadu v přepočtu na 1 obyvatele a rok.
- Celkově se k recyklaci v roce 2020 sebralo asi 100 kg surovin (30 %), kontejnery na papír, plasty, sklo, kovy a další suroviny na ulicích a ve sběrných dvorech (52 kg), bioodpady (13 kg), zahrnuty jsou další materiály a sběrný surovin (35 kg).
- Ze zbývajících 240 kg/ob/rok tvoří největší podíl směsný (zbytkový) odpad (asi 200 kg). Zbytek jsou objemné a nebezpečné odpady.
- Rozbory směsného odpadu naznačují, že 70 % by šlo využít, jde hlavně o bioodpad (32 %), papír, plasty, sklo, kovy (29 %) a další materiály (9 %).



ODPADY Z DOMÁCNOSTÍ - PRAHA

Váhové složení směšného odpadu v Praze (%)



Údaje za rok 2020 jsou přibližné.



SLOŽENÍ SMĚSNÉHO ODPADU



MOŽNOSTI PREVENCE - DOMÁCNOSTI

- Snížit produkci odpadů lze a je to několikrát (cca 3x) efektivnější z hlediska dopadu na ŽP než recyklace.
- Největší dopad obvykle je spojen s výrobou, proto je prevence tak důležitá (hlavně u výrobků na 1 použití).
- Svoz kuchyňských odpadů je však důležitý – plošně od roku 2022 (svoz je zdarma). Více na: <https://bioodpad.praha.eu/>.
- Uhlíková stopa průměrného pražana je 750 kg CO₂e/rok, může být však jen cca 100 kg CO₂e (úspory odpovídají emisím ze spotřeby elektřiny či z IAD).
- Klíčové oblasti – bioodpady (rodinné i bytové domy), potraviny, papír a výrobky z papíru, obaly, zbytečné nakupování a vyhazování věcí.



BIOODPAD

Nově od roku 2022 si mohou majitelé domu objednat zdarma nádobu pro sběr bioodpadu - <https://bioodpad.praha.eu/>. Nabízí se svoz 120 a 240 litrových nádob s četností svozu 1x za 14 dní, 1x týdně, 2x týdně. Jako prevence je podporováno i domácí a komunitní kompostování.



Komunitní kompostér v Praze-Řepích.
Ivana Š., Praha-Řepy

VERMIKOMPOSTÉR SNADNO A LEVNĚ

- Fotonávod na webu Arniky



PLÝTVÁNÍ JÍDLEM

- Údaje o plýtvání se liší – nejasnosti v metodice – často započteny i kuchyňské odpady.
- Poslední průzkum v Brně ukázal, že domácnost vyhodí za rok cca 80 kg potravin, cca 33 kg/ob/rok.
- Vyhazuje se v pořadí dle množství: zelenina, ovoce, uvařená jídla, pečivo atd.
- Plýtvání omezuje uvědomělé nakupování, skladování, vaření (umět vařit, využít i zbytky, správné množství).
- Mnoho informací a nápadů naleznete na webu projektů „[Zachraň jídlo](#)“ nebo „[Kup, co sníš](#)“.



3 KROKY PROTI PLÝTVÁNÍ JÍDLEM

- Úměrné nakupování
- Správné skladování
- Efektivní využití



PAPÍR

V komunálním odpadu cca 40-50 kg/ob.
To je cca 1 kontejner (doporučená měrná hmotnost 30 až 60 kg/m³).

Náklady na třídění byly v roce 2020 v Praze cca 8000 Kč/t. Od EKO-KOMU dostanou obce 2760 Kč/t.

V řadě míst je nedostatek místa pro kontejnery. V Praze je v bytové zástavbě 1 kontejnerové stání na 500 obyvatel. **Důležitost prevence (letáky, papírové tašky, knihy, časopisy, kancelář, i hygiena).**

Uhlíková stopa

Nejhorším způsobem nakládání s papírem je jeho skládkování. Recyklace papíru výrazně snižuje spotřebu energie pro výrobu buničiny. Recyklace snižuje tlak na lesy (umožňuje posun k udržitelnějšímu způsobu hospodaření).



KRABICI ZPĚT DO OBĚHU



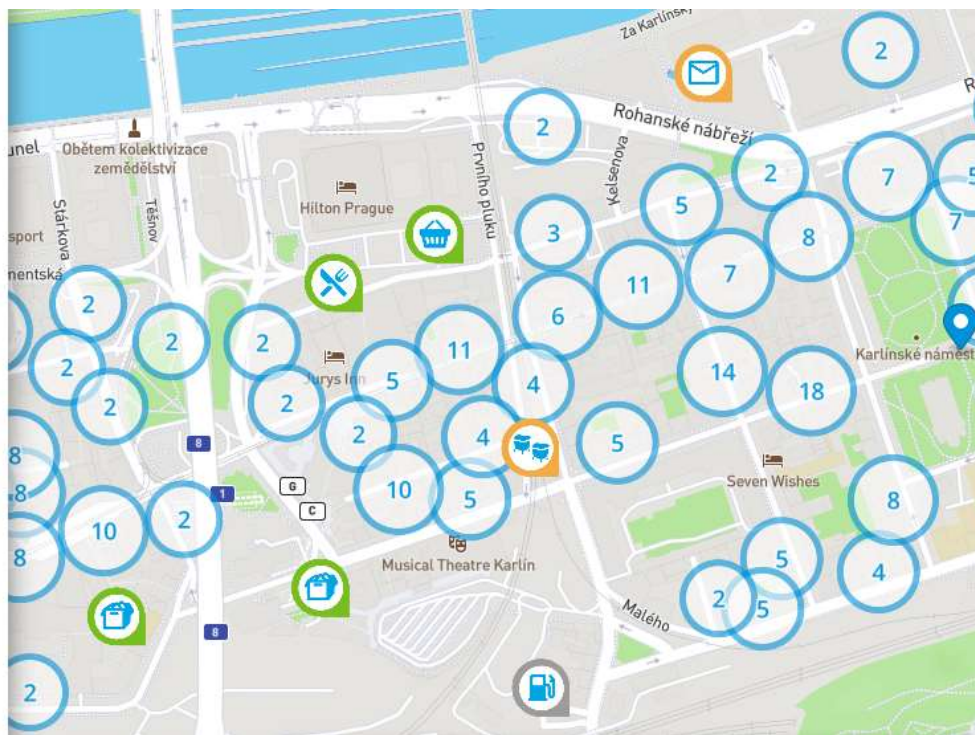
☰ **Kam s ním?**

🔍 ČEHO SE CHCI ZBAVIT

Místa v okolí

📍 KŘIŽÍKOVA, PRAHA, HLAVNÍ MĚSTO PRAHA ▾

- Kontejnerové stání Křižíkova 238/53**
Křižíkova 41, 186 00 Karlín
🕒 20 m
- Kontejner Tridimolej.cz**
Křižíkova 238/53, Praha
🕒 57 m
- Nádoby na tříděný odpad Karlínské náměstí**
234/5
Karlínské náměstí 234/5, Praha 8 - Karlín



PLAST

V komunálním odpadu cca 30-40 kg/ob.
To je cca 1-2 kontejnery na osobu (doporučená měrná hmotnost 16 až 35 kg/m³).

Náklady na třídění byly v roce 2020 v Praze cca 12 000 Kč/t. Od EKO-KOMU dostane město 4600 Kč/t (obaly tvoří cca 70 %).



Při snižování dopadu spotřeby plastu by měly být cíle směřovány především na prevenci a to i proto, že jen část plastů lze recyklovat. Možnosti – trvanlivé tašky, opakovatelně použitelné obaly (pytlík, kelímek, nádobí), pítka (kohoutková voda), filtry na vodu, nákup bez obalu (trhy, bezobalové obchody), krabičky na jídlo...

Uhlíková stopa

Recyklace plastů snižuje uhlíkovou stopu výroby hlavně v případě, že dojde k náhradě primárních surovin.



BEZODPADOVĚ V BEZOBALOVÉM OBCHODĚ



I V SUPERMARKETU NEBO VEČERCE



KOVY

V Praze je již zavedeno třídění kovových obalů (místa pro další kontejnery nejsou).

Hliníkové plechovky – v ČR se jich prodá cca 800 miliónů kusů za rok, vytrídí se 32 %. Lze též dávat alobal, kovová víčka. Úspory energie nejsou 90-95 %, ale jen cca 75 %.

Konzervy (obvykle železo) – změna našeho chování, i na venkově se objevuje (psi, kočky).

Zajímavost:

Výroba železa se mezi roky 2002 až 2017 zdvojnásobila.



Ostatní kovy lze prodat či odnést na sběrný dvůr.

VAŘÍME BEZ KONZERV



REUSE: OBLEČENÍ, HRAČKY...

Sběr textilu pro charitativní účely má své meze. Chybí hlavně pánské věci. Využije se asi 15 %. Dalších 45 % se vyváží jako humanitární pomoc.

Přírodní materiály lze zpracovat na pracovní hadry, poskytnout útulkům pro zvířata.

V Praze běží hlavně charitativní sběr. Proto je třeba dávat nepoškozené věci.

Textil nepatří do ReUse pointů na sběrných dvorech.

Uhlíková stopa textilu je velmi vysoká – cca 25 kg CO₂/kg (zahrnuje i praní a žehlení).

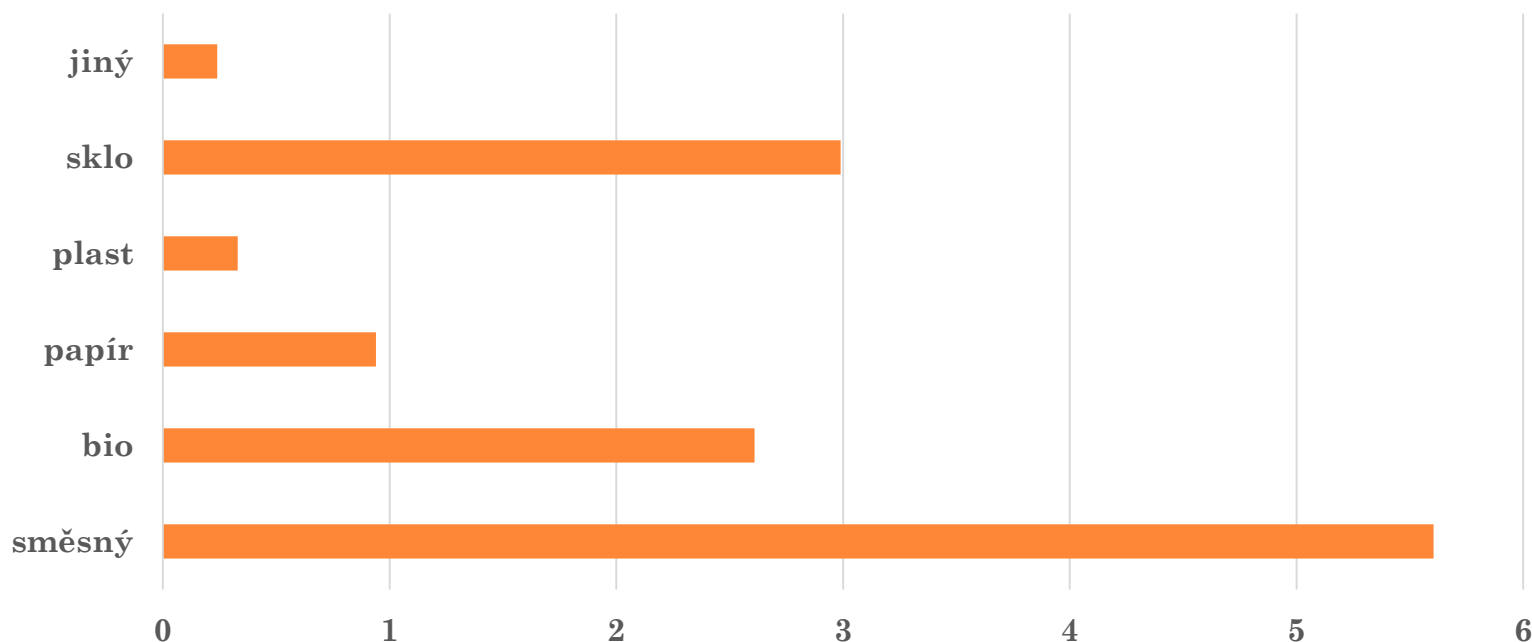


REUSE POINT PRAHA 9



ZVAŽ TO

Produkce odpadů za 90 dní (kg)

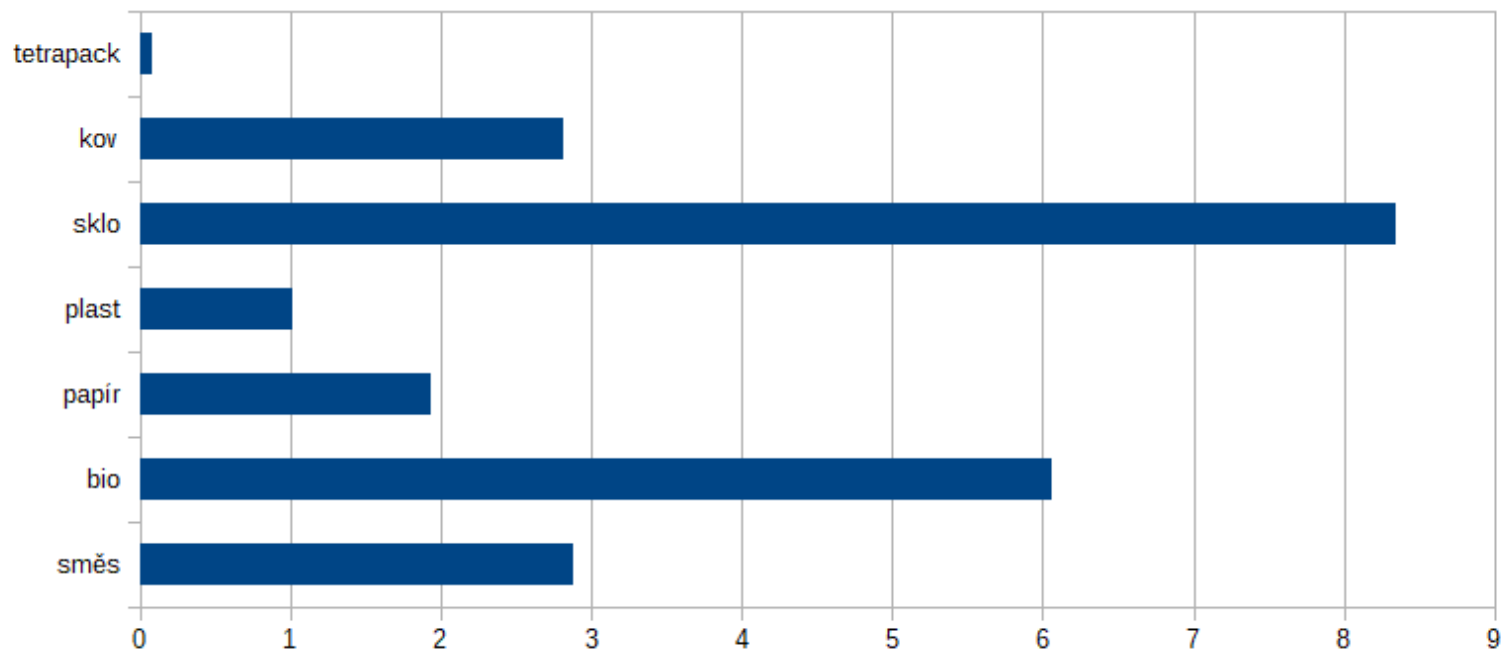


Milan Havel – produkce odpadů za 90 dní pobytu v Praze, práce z domu, sám si vaří, třídění papíru 1x za 3 měsíce, plasty 1x za 2 měsíce, sklo cca 1x za 3 měsíce (dle potřeby), bioodpad 1x za týden, směsný odpad 1x za 2 až 3 týdny po té co jsme od 1 března začal třídít bioodpad



ZVAŽ TO

Produkce odpadu za 90 dní



2 osoby – celkem 23,127kg => 47kg celkového odpadu/os/rok

směsný odpad = 5,8kg/os/rok

byt v Praze, vaření 3x týdně, vlastní vermikompostér



ZDROJE INFORMACÍ

Arnika – publikace Jak nakládat s odpady v Praze

<https://arnika.org/jak-na-odpady-v-praze>

Arnika – prezentace o třídění v Praze

<https://arnika.org/odpady/nase-temata/zvaz-to/jak-tridit-v-praze>

Arnika – publikace Moje uhlíková stopa

<https://arnika.org/moje-uhlikova-stopa>

Arnika – příručka k odpadům pro obce

<https://arnika.org/jak-snizovat-produkci-smesneho-odpadu-v-obcich>



Děkujeme za
pozornost

kontakty:

milan.havel@arnika.org

tereza.kovalcikova@arnika.org

